

สังเคราะห์งานวิจัย

อาจารย์นาวิ เปลีียวจิตร

สถาบันวิจัยและพัฒนาบึงหลังเคราะห์งานวิจัยที่น่าสนใจมาฝากเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาตราสินค้าในฉบับนี้ โดยงานวิจัยนี้เป็นเรื่องการออกแบบพัฒนาตราสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนสะตอง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของ **อาจารย์นาวิ เปลีียวจิตร และคณาจารย์สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะอัญมณีศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี** โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก โดยการประสานงานของเครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออก ผ่านเครือข่ายเชิงประเด็น กลุ่มงานวิจัยและนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ปีงบประมาณ 2555-2556

ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวมีแนวคิดมาจาก โครงการลงชุมชนสัมพันธ์งาม จังหวัดจันทบุรี ของสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2552 ซึ่งจากโครงการดังกล่าวพบปัญหาในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ในหลาย ๆ แห่งคล้ายกันคือ ชุมชนมีภูมิปัญญา, ทรัพยากรท้องถิ่นและแรงงานการผลิต แต่ยังขาดการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ให้มีรูปแบบที่โดดเด่นและตรงความต้องการของตลาด ซึ่งก็พบว่าชุมชนสะตอง จังหวัดจันทบุรีมีความต้องการดังกล่าวเช่นกัน ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะดำเนินการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อออกแบบพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ ให้กับกลุ่มชุมชนสะตอง (กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มอาชีพ) และศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มชุมชนสะตอง

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเริ่มตั้งแต่ ทีมวิจัยลงพื้นที่สัมภาษณ์และสอบถามข้อมูลเบื้องต้น ในชุมชน

ภาพที่ 1 แสดงการเก็บข้อมูลของผู้วิจัย

เมื่อได้ข้อมูลความต้องการครบแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลวิเคราะห์และสังเคราะห์ แยกตามกลุ่มตัวอย่างดังนี้

- 1.กลุ่มพัฒนาอาชีพคลองขนุน หมู่ที่ 3 ผลิตภัณฑ์น้ำยาล้างจาน ผู้วิจัยได้บูรณาการเข้ากับรายวิชาออกแบบบรรจุภัณฑ์ นำเข้ากระบวนการเรียนการสอนเชิงวิจัยโดยเน้นการออกแบบที่โดดเด่นและสร้างตราสินค้าชิ้นใหม่
- 2.กลุ่มเกษตรพอเพียง หมู่ที่ 3 ผลิตภัณฑ์สบู่ ผู้วิจัยออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยเน้นการใช้วัสดุสบู่ให้มากที่สุด จะเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ทำได้ แขนงได้และขายเป็นชุดได้ในราคาไม่แพง
- 3.กลุ่มทรัพย์สินสมบูรณ์ ออคิดส์ ผลิตภัณฑ์กล้วยไม้ ผู้วิจัยออกแบบและวางแผนการจัดภูมิทัศน์ จากเรือนเลี้ยงกล้วยไม้ปรับปรุงให้เป็นพื้นที่จัดแสดงและโชว์กล้วยไม้และไม้ประดับได้ เป็นจุดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนต่อไป

ภาพที่ 2 แสดงผลงานวิจัยเมื่อสิ้นสุดโครงการ

การนำไปใช้ประโยชน์และเผยแพร่ ผู้วิจัยมอบต้นแบบผลิตภัณฑ์ให้กับตัวแทนของชุมชนกลุ่มทรัพย์สินสมบูรณ์ออกคิดส์ เพื่อกระจายให้กลุ่มชุมชนต่าง ๆ ได้นำไปใช้ต่อไปและประเมินความพึงพอใจของผลงาน ในส่วนขององค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย ผู้วิจัยได้นำมาถ่ายทอดสู่กลุ่ม OTOP จันทบุรี ในหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรด้านงานช่างหัตถศิลป์ โครงการพัฒนาครูผู้สอนในมูลนิธิศิลาปาชีพและโครงการพระราชดำริ ณ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดจันทบุรี 17-19 ธันวาคม 2556 จัดโดยศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 9 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ภาพที่ 3 แสดงมอบผลงานต้นแบบผลิตภัณฑ์และถ่ายทอดกระบวนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะชอบลักษณะที่ตรงไปตรงมา สัญลักษณ์, การใช้งานชัดเจน รูปทรงที่สะดุดตา งบประมาณที่ไม่แพง ที่สำคัญคือ ชาวบ้านต้องผลิตเองได้ในชุมชน และผู้วิจัยพบว่าในด้านของภูมิปัญญา ชาวบ้านในชุมชนมีภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่ามากมาย สามารถนำมาพัฒนาหรือส่งเสริมเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ประจำตำบลเพื่อสร้างรายได้โดยเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวชายแดนไทย-กัมพูชาและชุมชนมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.182 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก

นอกเหนือจากผลการวิจัยดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยมีแนวคิดหรือข้อเสนอแนะ เพื่อการขยายผล หรือต่อยอดงานวิจัย ที่คาดว่าจะเป็ประโยชน์ต่อไปคือ สามารถนำกระบวนการวิจัยนี้ ประยุกต์ใช้กับชุมชนอื่น ๆ ในจังหวัด เป็นชุมชนที่มีความต้องการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเอง พร้อมทั้งนำประสบการณ์ปรับใช้เพื่อพัฒนากระบวนการต่างๆในการดำเนินงานมีคุณภาพและกระชับยิ่งขึ้น และควรเสริมกระบวนการติดตามการพัฒนาตนเองของชุมชนภายหลังจากงานวิจัยที่เสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อให้งานวิจัยเกิดประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาชุมชนอย่างสูงสุด

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ขอขอบคุณข้อมูลที่ดี มีประโยชน์จาก

อาจารย์นาวิ เปลี่ยวจิตร หัวหน้าโครงการวิจัย หมายเลขติดต่อ 089-127-9979

อาจารย์ณัฐชานันท์ สมบัติประธาน, อาจารย์ปฎิวัติ สุริโย และอาจารย์เข้มชาติ เขยชม (คณะวิจัย) สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะอัญมณีศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นางศรีประไพ บุญวิธรรม กลุ่มทรัพย์สินสมบูรณ์ออร์คิดส์ ชุมชนสะตอน เบอร์ติดต่อ 089-585-1195

